

ALEXANDRU GEORGE AND HIS JOURNALIST ACTIVITY

Valentina Iliescu, PhD Student, "Transilvania" University of Braşov

Abstract: Writing activity of Alexandru George is remarkable even in the artistic level, fictional, through his prose volumes, but also through the publishing activities, in his regular articles from "Litere" magazine. Professional development of Alexandru George in group "School of Târgovişte" was capitalized also in what is called journal articles, published periodically in the cultural magazine "Litere", which is under the umbrella of Society of Târgovişte's Writers. These items submit an autobiographic note, the author using his own experiences from his adolescence, but also from his period of formation as an intellectual and civil member of the Romanian society as arguments in opening his debates, which gives a personal note to all his writings. The purpose of such stories in Alexandru George's area of writing, in journals, is to conceive his lecture as an artistic writing and not a theoretical one, without leaving literary area that made him famous.

Keywords: article, experience, confession, critical spirit, self-consideration

Pe lângă activitatea laborioasă pe care a întreprins-o Alexandru George în materie de proză şi critică literară, o bună parte a timpului i-a dedicat-o publicisticii literare. Acest lucru a fost materializat în volume întregi de articole şi eseuri, printre care se numără: *Capricii şi treceri cu gândul prin spaţii* (1994), *Pro libertate* (1999), *În treacăt, văzând, reflectând* (2001), *Constatări în curs şi la fine* (2002), *Litere şi clipe* (2007). Însemnările sale în materie de publicistică nu s-au rezumat doar la volumele publicate, ci el a continuat acest filon prin colaborarea srânsă cu revista "Litere", revistă apărută sub egida Societăţii Scriitorilor Târgovişteni şi în cadrul căreia i-a fost rezervată o rubrică specială, intitulată *Accente*. În acest fel, lunar, Alexandru George comunica cititorilor revistei câte un gând de actualitate. Scrierea articolelor nu era una oarecare, ci în interiorul acestora erau valorificate experienţe proprii autorului, care serveau drept subiecte de iniţiere a temei ce avea să fie discutată. Pornind de la aceste pasaje narrative din viaţa sa, Alexandru George îşi începea pledoaria publicistică. De asemenea, nici titlurile articolelor nu sunt unele alese la întâmplare, ci ele sunt formulate în aşa manieră încât să reflecte mesajul pe care publicitul George doreşte să îl transmit publicului său cititor, deseori apelând la formulări metaforizate.

Dacă ne oprim asupra numărului din februarie, 2004, observăm un titlu destul de intrigant, "Categorice deosebiri", al unui articol care pare să incite la lectură. Oare ce urmăreşte Alexandru George prin intermediul acestuia? Îşi începe articolul amintind de o replică a lui Tristan Bernard, care face referire la atitudinea pe care o adoptă criticii literari în timpul unei premiere a unei piese de teatru: "nu ca nişte cronicari teatrali, ci ca nişte autori dramatici". Alegerea publicistului dâmboviţean nu este întâmplătoare; el dezvoltă această idee raportând-o strict la literatura noastră, la critica literară: "nu prea mai ştim ce e acela „critic literar", (eventual: cronicar dramatic), un ins specializat într-o singură direcţie sau unul care, scriind susţinut despre fenomenul literar, este el însuşi un profesionist al aceluiaşi gen. Şi va fi el poate un judecător mai bun prin cultivarea genului sau un ins blocat de propria-i vocaţie creatoare?" ("Litere", 2, 2004) Alexandru George, prin învăluire, nu face altceva prin intermediul acestor afirmaţii decât să ajungă la propriul său statut de critic literar, autoapreciindu-şi rezultatele, iar această abordare este o dovadă de "modestie", spune acelaşi Alexandru George. Cu modestie sau fără, Alexandru George subliniază momentul său de debut specificând şi vitregiile perioadei în care s-a afirmat literar.

“Critic sau prozator?” se întrebă retoric Alexandru George, iar răspunsul vine tot din partea sa: “Când am debutat, am apărut cu două cărți din primul gen și două din celălalt – totul în decurs de un an de zile, dar publicarea *Tezelor din iulie* mi-a curmat cariera de autor de literatură de imaginație, din care n-am putut releva decât puțin, la sfârșitul anilor ’80. [...] Totul în dauna adevăratei mele vocații, care viza creația, nu comentariul, fie el de oarecare utilitate, în fapt tot o manifestare a alexandrinismului așa de blamat de Camil Petrescu.” (“Litere”, 2, 2004) Replicile care se regăsesc în acest articol par a avea rolul unor justificări în legătură cu locul pe care îl ocupă Alexandru George în literatură, iar această nevoie voluntară de a lămuri statutul său sunt o urmare a tuturor afirmațiilor din critica literară românească, care vizau direct personalitatea sa. Alexandru George nu doar afirmă, ci și crede cu tărie că înainte de a fi critic este prozator: “Eu m-am decis și rămân ferm în hotărârea mea de a separa categoric domeniile și de a nu face «literatură» în critică, ba chiar mă laud cu calificativul de „cel mai plat critic al literaturii actuale” dat de Valeriu Cristea cândva” (“Litere”, 2, 2004), dar, în realitate, dovezile livrești spun altceva. Alexandru George se dă pe sine drept exemplu, susținând că își păstrează poziția de critic literar, iar pe cea de prozator o atribuie celeilalte personalități a sa.

Pasajele din critica lui Alexandru George, ca și cele din publicistică sunt elegante, dar răutăcioase, pentru că, de fiecare dată, găsește să polemizeze persoane și teme chiar dacă susținerile sale nu sunt neapărat adevărate. Critica sa materializată atât în volume cât și în articole de revistă are un “personaj principal”, iar personajul este însuși Alexandru George. Acest lucru este vizibil în fiecare obiect literar al său, deoarece întreaga dezbatere se învârtă în jurul autorului însuși. “Personajul” este folosit drept motiv, exemplu sau contraexemplu.

În astfel de articole, Alexandru George nu menționează direct faptul că încearcă să se justifice pe sine, ci promovează imaginea altui “scriitor tardiv” care, în prezent, se remarcă printr-o activitate literară de imaginație și se folosește de rolul “analistului” pentru a potența opera criticului în plină perioadă comunistă. Bineînțeles că modalitatea criticului de a răzbate într-o astfel de vreme a avut un demers așa cum însuși Alexandru George afirmă: “în dauna adevăratei mele vocații”. Laborios, diaristul separă cele două domenii, critica de literatură, și le și justifică prin intermediul rolului pe care îl poate avea un glosator, recenzent și prefăcător interimând cu harul stilistic nefericit prezent în astfel de scrieri.

Originalitatea articolelor sale diaristice și nu numai constă în menționarea unor evenimente personale, care îl inspiră pe scriitor și dau naștere dezbaterilor și problematizărilor pe care le adoptă în fiecare document publicistic. De exemplu, în articolul “Orbecăială sau de-a surda”, publicat tot în revista “Litere”, artistul dâmbovițean aduce din nou în discuție propria persoană și relatează o întâlnire dintre un fost șef de-al lui din tinerețe, care a trecut printr-o experiență deloc îmbucurătoare. În cel de-al Doilea Război Mondial, surprins în Franța în timpul unui bombardament aviatic german, interlocutorul lui Alexandru George rămâne surd, spărgându-i-se timpanele. Pe baza acestei experiențe veteranul de război face o afirmație care i se pare revelatoare publicistului: “El mi-a spus că un ins aflat în situația lui aude mai multe lucruri decât unul cu auzul normal, deoarece el caută să audă, ceea ce omul obișnuit nu face.” (“Litere”, 3, 2004) De aici, publicistul trage concluzii care vizează direct propria persoană: “pe măsură ce auzul îmi slăbește, eu devin mai atent, mai neliniștit, căutând să mă verific, așa zice: ciulind urechile, dacă ele ar avea acea mobilitate care, din nefericire, lipsește omului. Sau din fericire...” (“Litere”, 3, 2004) Aceste pasaje nu sunt fragmente dintr-un jurnal al lui Alexandru George, ci sunt fragmente din introducerea unui articol în care își propune să dezbată problema fenomenului cultural din rândul tinerilor contemporani, care nu mai prezintă un interes pentru lectură așa cum se întâmpla pe vremea scriitorului.

“Jocul și structura lui fermă” propune o dezbatere de natură critică în care este polemizat G. Călinescu și ale lui programe literare. Acest articol nu este unul întâmplător, deoarece el vine ca o replica a faptului că proza lui Alexandru George a fost de multe ori asemănată cu cea a lui Călinescu. Nimic supărător până aici, însă criticul asemuit involuntar Școlii de la Târgoviște se declară împotriva viziunii scriitorului Istoriei literare și nu acceptă nici pe departe asemănarea operei lui cu cea a lui G. Călinescu, așa cum a specificat în eseu *G. Călinescu – romancier*, în *Semne și repere* din 1971: “criticam drastic «poziția» celui ce nu putea fi pentru mine un îndrumător, ci doar un spectacol agreabil, mereu în contradicție cu ceea ce gândeam eu, care mă îndrumam pe linia Camil Petrescu”. (George, *Semne și repere*, 1971: 136) Pe lângă această justificare pe care o consideră necesară, Alexandru George explică poziția pe care o ocupă în literatură și neagă păreri critice care i se aduc: “când mi se cristaliza idealul literar pe care n-aveam să-l părăsesc până în ceasul de față, ceea ce declara și ilustra prin romanele sale G. Călinescu era exact contrariul absolut al «esteticii» mele”. (“Litere”, 4-5, 2004)

Printre articolele pe care Alexandru George le onorează cu loialitate în revista “Litere” se numără și unul intitulat “Vocație, program, destin”. Încă din titlu se poate observa subiectivitatea cu care însuși publicistul are să trateze problema statutului de artist în România comunistă. Subiectivitatea nu este evidențiată doar prin mărcile lexico-gramaticale prezente, folosirea persoanei Iⁱⁱ în relatare, ci chiar prin “povestea” în sine. Experiența personală a scriitorului devine, din nou, un subiect de amplu interes, menționând momentele care l-au împiedicat să debuteze în plină perioadă de afirmare literară și împingându-l să aștepte “Eliberarea”. Regretul întârzierii afirmării lui ca artist de literatură pare a fi un sentiment pe care Alexandru George îl împărtășește și cu alți scriitori, cum ar fi Leonid Dimov sau Radu Petrescu.

Într-un astfel de articol diaristic, dar mai mult critic și presărat cu note autobiografice, Alexandru George apreciază scrierile sale în măsura în care îi permite vocația de critic: “aveam pe deplin conștiința că sunt un scriitor, deși primele mele volume de povestiri cu nuanță fantezistă, chiar fantastică, ca și primele două de eseuri și pagini critice au fost rodul unei intenții de afirmare pe căi mai facile și care s-au și dovedit de succes.” (“Litere”, 6, 2004) În ciuda opreliștilor favorizate de comunism, Alexandru George a beneficiat de timpul necesar pentru a putea reflecta asupra a ceea ce a scris și a putut conștientiza valoarea muncii sale artistice. Astfel, însuși scriitorul a acționat, chiar dacă mai târziu, dar în favoarea sa și a intrat în rândul literaților.

Tot autorul articolului simte nevoia de justificare în fața publicului aducându-i la cunoștință motivele pentru care debutul său a fost unul întârziat. Din cauza problemelor de sanatate și împins de ambiție, a dorit să lase în amintirea sa un roman consistent, care să reflecte realitatea socială și istorică în care a trait fără ca omul Alexandru George să intuiască viitorul care avea să se concretizeze. “Destinul”, cum îl denumește Alexandru George, a făcut să ajungă o figură reprezentativă a literaturii române, inclus în gruparea “Scriitorilor Școlii de la Târgoviște”, explicând modalitatea prin care si-a canalizat talentul critic și trăsătura pe care el însuși și-o atribuie “o critică de nevoie, de grad secund” și aduce drept exemplu seria celor patru volume *La sfârșitul lecturii*.

Justificarea personalității sale de artist continuă și în numerele 8-9 ale revistei “Litere”, unde Alexandru George îmbină stilul artistic cu cel publicistic și, prin replici suficient de tăioase spune: “eu însumi sunt acuzat că vorbesc prea mult... Dar nu se observă totdeauna de către binevoitori că eu încerc să comunic mereu ceva, de cele mai multe ori să informez pe interlocutorii mai tineri, să le aduc la cunoștință nu neapărat opinii personale, ci lucruri trăite de mine, mai ales dintr-o lume dispărută. Or, cu mare consternare constat un ciudat dezinteres

mai ales la cei foarte tineri pe care eu nu l-am arătat altora la vremea mea.” (“Litere”, 8-9, 2004) Această confesiune constituie scopul pentru care Alexandru George scrie și nu scrie doar un anumit tip de literatură și nici nu blamează interlocutorii, ci o face pentru că simte că nu mai poate lăsa lucrurile neexplicate. Literatura de tip confesiv adoptată în mod evident de Alexandru George, deoarece în fiecare scriere a sa, fie ea și de natură critică, surprinde pasaje autobiografice și propriul punct de vedere fără nicio consternare și generalizare a dezbaterii, devine un document al trecutului, un atestat al Istoriei, care nu implică și calitățile artistice ale scrisului.

“Revenind la mine și la vocația mea literară, [...] voi spune că în nici un caz nu m-am gândit, prin anii 1954-1955 [...] la vreun program care să aibă în vedere ce voi lăsa pe hârtie ca un document despre tragediile și mizeriile vremii. Eu nu veneam din literatura propriu-zisă, ci din filosofie și nu aveam încredere în posibilitățile mele de a opera cu reprezentări. M-am înșelat, după cum s-a dovedit ceva mai târziu, dar inițial eu am conceput ceea ce va deveni romanul *Oameni și umbre...* rodul acelor ani, ca pe un roman-eseu, în care eu mi-aș fi dat un certificat de existență autentică, pe alt plan decât al unui om între oameni. În nici un caz nu aș fi năzuit să fac o cronică a faptelor trăite de mine, ci să ofer o „vedenie” cum ar fi spus Mateiu Caragiale, în idealitatea pe care mi-o închipuiam împotriva tuturor celor trăite efectiv.” (“Litere”, nr. 8-9, 2004) De ce face această specificație Alexandru George? S-a simțit nedreptățile de către alți critici? Nu cred că acesta a fost scopul principal, ci faptul că, până la scrierea acestor articole, Alexandru George nega influența autobiograficului în operele sale și, de fiecare dată, le declara ca fiind proze cu o semnificație aparte. Acum aflăm că sunt documente care atestă specificul vremii în care el, dar și mulți colegi de generație s-au luptat să răzbească în ciuda tuturor impedimentelor din partea regimului comunist.

Dacă *Oameni și umbre, glasuri, tăceri* este rezultatul imaginației autorului, *Seara târziu* constituie “documente de epocă, atestate ale unei existențe auctoriale și ale unei anume societăți în curs de dispariție.” (“Litere”, 8-9, 2004) Acest declarat roman, *Seara târziu*, este un “dosar de documente”, file din viața tânărului Alexandru George aflat în căutarea definirii personalității sale, hoinărind pe străzile Bucureștiului fără vreo implicare emoțională în relațiile cu oamenii cu care interacționează frecvent sau cu cei pe care îi întâlnește întâmplător, iar această diversitate a operelor lui dată de pendularea dintre ficțiune și realitate vine din “sentimentul datoriei nu doar față de acel necunoscut numit «eu însumi»”.

Articolele lui Alexandru George poartă amprenta confesiunii, iar ca dovadă a acestui lucru stă chiar un paragraf din articolul intitulat “Când am să tac”: “Eu sunt convins că lucrurile nu vor rămâne încremenite și că peste puzderia de articole pe care le-am lăsat pe hârtie (vor trece cândva unele priviri atente... și tot așa de convins sunt că pentru ceea ce am spus eu voi fi ascultat cu mai mult interes și plăcere de abia când voi începe să fac ceea ce nu am făcut încă, adică să tac.” (“Litere”, nr. 8-9, 2004) Dezamăgit de lipsa interesului pentru lectură care este prezent în rândul tinerilor., scriitorul târgoviștean își exprimă o dorință, care de mult îl frământa, și anume: întreaga operă a sa să fie analizată cu mult mai mult interes și cu mult mai multă pasiune de iubitorii de artă literară fără ca însuși autorul să mai intervină pentru clarificarea lucrurilor, ci adevărul și esența scrierilor să reiasă din rândurile așternute pe hârtie.

Revenind la o pledoarie “pentru o societate a artei”, diaristul Alexandru George face un tur al însemnărilor asupra rolului artei în societatea românească. Deși, de multe ori a fost considerat ca fiind unul dintre criticii cu o viziune realistă în ceea ce privește efectele totalitarismului asupra artei, Alexandru George face afirmații după înlăturarea regimului de la putere pentru că nu mai are de ce se teme. Dacă ar fi criticat comunismul în plină perioadă de desfășurare, ar fi suportat și el consecințele așa cum au pățit alți literati curajoși ai vremii.

George considera că susținătorii comunismului “nu au iubit arta, deși au vorbit mult de ea, s-au ocupat de ea și de cei care o produceau”, ci au încercat să și-o atribuie pentru ca reprezenta o amenințare pentru regim. Această amenințare venea sub o formă artistică. În perioada totalitarismului din România în care cetățeanului îi erau suprimate multe drepturi, el mai putea găsi alinare în operele de arta, iar pentru că arta, implicit și literatura, se bucura de o mare popularitate, fiind o metodă prin care scriitorii își puteau exprima liber resentimentele, aceiași cetățeni puteau să împărtășească gândurile cu cel care le-a așternut pe hârtie.

Literatura despre care vorbim aici e arta care “aparține sectorului spiritual din realitatea umană și din viața de toate zilele a omului, unul total opus „materialismului” afișat de comuniști și susținut cu toate mijloacele teoretice. Nevoia de artă se dovedea caracteristică omului, a celui mai redus ca inteligență sau mai primitiv. Trebuia, atunci, fabricată o artă pentru popor, o ofertă cât de cât, și aceasta nu putea fi decât o expresie degradată a adevăratei arte, una accesibilă deopotrivă înțelegerii celor mulți și posibilităților lor materiale, așadar Kitschul.” (“Litere”, nr. 10, 2004) Nevoia de evadare în artă era simțită chiar de oamenii “săraci” din punct de vedere intelectual, de cei care doreau să găsească un seamăn cu care să împărtășească simțirile. Chiar dacă se simțea destul de acut această sete de cunoaștere în rândul poporului, tot Alexandru George afirmă că ea nu era accesibilă oricui, pentru că, deși oamenii de rând râvneau cel mai mult la ea, arta trebuia să fie meșteșugită de cei care erau înzestrați cu harul creației.

“Arta a fost siluită și învăluită în tot felul de formule pentru a i se obnubi specificul, dar a rămas – în singurul mod în care îi îngăduia minciuna comunistă, adică în poziție echivocă, practic vorbind tolerată, controlată și permanent suspectată. Prin reducerea de tiraje în cazul cărților, prin spectacole puține de adevărată artă, ea devenea o afacere ezoterică, dacă nu un adevărat mister; cinematografia, arta cea mai populară, a fost cea mai năpăstuită.” (“Litere”, 10, 2004) Publicul căruia Alexandru George adresa aceste cuvinte era unul ales, nu dorea neapărat să reîmprospăteze memoria celor care au trait în acele vremuri comuniste, ci, mai degrabă, dorea să atragă atenția asupra publicului tânăr, care nu a simțit pe pielea lui repercursiunile totalitariste, pentru a valorifica mult mai mult arta care a luat naștere în ciuda tuturor opreliștilor și de a nu încuraja falșii artiști.

“Eliberarea” din comunism în rândul artei, așa cum o numește Alexandru George, este percepută ca o desfrânare, “descătușarea e în toi, chiar dacă ia calea deviată a obsesiei sexuale, a manifestărilor haotice, dorit spontane și prin rezultate, para-artistice”. (“Litere”, 10, 2004) Entuziasmul libertății a luat forma dezumanizării prin sexualitate, monstrous și haotic, toate mediatizate, iar această manifestare era rezultatul educației pe care o primeau tinerii. Ceea ce făceau tinerii prin “nou” nu era artă conform viziunii publicistului apropiat ca viziune artistică spiritului târgoviștean, era o dezlănțuire a sinelui în spiritul libertății.

Părerea conservatoare a lui Alexandru George este reflectată în acest articol, văzându-se clar atitudinea pe care o adoptă față de noua literatură. Acest lucru este datorat și faptului că scriitorului i-a fost dat să traverseze mai multe epoci literare și să le perceapă asemeni propriilor trăiri. Mai mult decât atât, fiind educat în spiritul “Școlii de la Târgoviște”, Alexandru George nu preia de la tinerii literați decât dorința de libertate, “desfrăul artistic” fiind lăsat în seama extravaganților.

Mergând pe linia subiectelor abordate de Alexandru George în periodicele sale articole, este remarcantă tema din “Urcând și coborând trepte sociale”. Introducerea acesteia nu se abate de la tiparul cu care autorul și-a obișnuit publicul, el valorificând o altă “povestioară” din tinerețile lui și ajungând la “atacul” propriu-zis: rolul social al unui individ și pașii pe care trebuie să îi parcurgă aceasta pentru a beneficia de o carieră de succes. Fiecare relatare experiențială devine punct de plecare pentru publicistică, de exemplu, aici, amintește

de spălatul rufelor și influența acestuia în viața cotidiană a unui cuplu sau chiar a fratelui său. Care este scopul acestei relatări? Acela de a-și concepe prelegerea în așa maniera încât să nu ofenseze direct “personajele” care vor constitui ancorele în susținerea ideii de “parvenit”. Din această cauză, articolul capătă valențe artistice și nu doar argumentative. Toate demersurile scriitoricești din acest articol au ca punct de plecare fraparea lui Alexandru George văzând o afirmație a lui Marian Popa, care se prezentase ca fiind “fiul unei spălătorese”. Pornind de la această afirmație, publicistul nu face altceva decât să aprecieze sinceritatea lui Marian Popa pentru ca mai apoi să o folosească drept argument pentru alte cazuri din literatură, “cazurile” reprezentând situațiile unor scriitori care au apreciat sau au negat rădăcinile lor genealogice.

Tema dezbătută aici are ca scop principal atragerea atenției asupra demnității omului de a-și recunoaște originile indiferent de poziția pe care o ocupă individul respectiv în perioada sa de glorie, iar familia și locul de proveniență nu trebuie să constituie un impediment în parcurgerea drumului către succes. În susținerea afirmațiilor sale, Alexandru George menționează câteva exemple din literatura română atât a prezentului, cât și a trecutului, iar aceste exemple nu sunt alese la întâmplare, ci sunt personalități cu care autorul articolului a interacționat direct, polemici, sau indirect, afirmații critice, și pe care le “atacă” sub o altă formă decât cea tradițională, a criticii propriu-zise. Justa observație a lui Alexandru George maschează, de fapt, anumite resentimente pe care acesta le poartă unor camarazi, așa cum este cazul lui G. Călinescu, despre care afirmă în mai multe eseuri ale sale că este “un spectacol agreabil, mereu în contradicție cu ceea ce gândeam eu (Alexandru George)” (“Litere”, 11-12, 2004), iar că *Scrinul negru* este un roman care nu ar trebui recomandat spre lectură. Din acest articol reiese faptul că temele mai demult dezbătute în studiile sale critice sunt reamintite în articole de acest gen tocmai pentru a reînvia volumele ce au fost deja părăsite pe rafturile bibliotecilor, vizând în mod direct publicul tânăr, contemporan eseistului.

Scopul informativ al unui articol de revistă este respectat de Alexandru George până la capăt, iar spiritul critic nu îl părăsește nici în încheierea articolului în care ține să menționeze faptul că, după publicarea acestui articol, Marian Popa, care inițial, în *Istoria de azi pe mâine*, îl considera pe Alexandru George un “un Borges al literaturii române”, și-a retras afirmațiile în care aprecia literatura lui Alexandru George și, mai mult decât atât, a precizat care era statul mamei sale, acela de “spălătoreasă regală”.

Reacțiile adverse în urma lecturii articolelor lui Alexandru George din revista “Litere” sunt numeroase și nu numai din partea scriitorilor contemporani, care au fost vizați în mod direct și care constituie ei înșiși subiect de discuție, așa cum a fost cazul lui Marian Popa, ci și din partea altor autori de articole literare și, implicit, critici literari, cum este Gheorghe Grigurcu.

Tot în ideea autoprecizărilor, Alexandru George mai dedică un număr în revista “Litere” intitulat *Literatură de sertar și de buzunar*, care vine ca o confirmare a ceea ce reprezenta activitatea scriitoricească a lui Alexandru George atât din punct de vedere literar, cât și publicistic, însuși autorul afirmând faptul că: “De numeroase ori, chiar și în paginile revistei de față, mi-am evocat anii adolescenței și ai perioadei mele de formație umană și intelectuală și am arătat că vocația literară nu mi-a fost proprie, ba chiar structural eram opus acesteia, iar amanții sau favoriții muzelor nu m-au atras, chiar dacă am întâlnit vreo câțiva.” (“Litere”, 1, 2005) Ideea pe care o conturează Alexandru George în articolul său este cea care face referire la scriitorii care au ales să se afirme într-o formă sau alta sau la cei care au preferat să rămână în anonimat în ciuda vocației lor artistice. Pe lângă algerea subiectivă pe care o face Alexandru George în vederea exemplificării, acesta remarcă și motivele care au înăbușit multe talente în umbra totalitarismului, “o dată cu dictaturile de dreapta, numai literatura legionară supraviețuind prin unele piese valoroase și caracteristice”. (“Litere”, 1,

2005) Exemplele alese spre a completa lista celor care au pledat pentru o carieră “de buzunar” ascund intenția lui Alexandru George de a aprecia hotărârea proprie de a deveni el însuși un scriitor de buzunar, de a-și ține în sertar scriiturile până la momentul oportun, tocmai pentru a nu intra în conflict cu ceea ce se numea “comunism”. Astfel, declară chiar el “...Și totuși, mie îmi place să evoc silueta poetului boem, care-și ținea versurile în buzunarul de la spate al pantalonilor, le da în secret acelui amic spre lectură, le lua la fel de grăbit și de misterios, pentru a-i oferi alte pagini scrise între timp”. (“Litere”, 1, 2005)

Mai departe, în articolele sale, tot Alexandru George problematizează justetea cu care sunt acordate unele premii, mai exact cele de natură culturală, iar remarca sa în această situație este cât se poate de reală: “În materie literară, se procedează mai simplu: se premiază autorul, nu opera întâmplător „scoasă” de o editură între anumite date calendaristice”. (“Litere”, 2, 2005) Ideea afirmării prin premii și distincții este o modalitatea de evidențiere a individului prin globalizare a calității, dar adevărul este cu totul altul, și anume: în spatele oricărui succes se află un interes. Așadar, și de această dată, Alexandru George alege dezbaterăa unei probleme de interes public, evidențiind și influența democraticului asupra evoluției literaturii contemporane, “În ultima vreme suntem invadați de voința de a „distruge” valorile literare prin sistemul foarte „democratic” al plebiscitelor [...]; acum trebuie să vorbească poporul prin delegați, la rândul-le aleși democratic” (“Litere”, 2, 2005), fapt cu care nu este de accord, deoarece, în această manieră, “relațiile” favorizează succesul, care, de cele mai multe ori, nu este susținut, mizându-se pe cantitate, și nu pe calitate. Pentru ca fair-play-ul să fie prezent în susținere, Alexandru George se justifică: “Gustul e al fiecărui om, dar când ajunge a fi o virtute, prin educație și rafinare, am pășit deja în aristocrație: succesul popular nu-i prea stă bine.” (“Litere”, 2, 2005)

Scrisul articolelor lui Alexandru George emană veselie și, totodată, incită la lectură tocmai prin amintirile care sunt presărate în corpul textelor și care, de cele mai multe ori, sunt păreri critice. Atenția lui Alexandru George este centrată mai degrabă pe elementele care țin de cultură, cele care interacționează cu critica literară, de problematizările unor critici literari contemporani. Abordarea subiectelor de către Alexandru George în revista cu care colaborează este una francă, dând culoare articolelor sale datorită viziunii scriitoricești, care, de cele mai multe ori, contrariază critica actuală. Discursul publicistului Alexandru George are puncte de pornire diverse tocmai pentru a reuși să formuleze concluziile imprevizibile, cu notații picante spre atragerea auditoriului. Scopul scrierilor sale nu este acela de a scrie pentru el însuși, ci exclusiv pentru urechi străine, fapt observabil din caracterul ironic și amuzant al propozițiilor formulate în articolele sale.

Acknowledgements

Această lucrare este susținută prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU), ID134378 finanțat din Fondul Social European și de către Guvernul român.

BIBLIOGRAPHY:

- Cristea, Tudor. *Realitate și ficțiune*. „Litere”, anul I, nr. 6, septembrie 2000, p. 8-10
Dimisianu, Gabriel, *Lumea criticului*, Editura Fundației Culturale Române, București, 2000
George, Alexandru, *Capricii și treceri cu gânduri prin spații*, Editura Albatros, București, 1994
George, Alexandru, *Constatări în curs și la fine*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2002
George, Alexandru, *Semne și repere*, Editura Cartea Românească, București, 1971

- Petrescu, Victor, *Alexandru George 75. Scriitorul și Târgoviștea*. „Litere”, an VI, nr. 4(61), 2005, p. 28-29
- Stan, Mihai. *Confreria. Convorbiri și confesiuni* [Interviu], Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2009, p. 165-175
- Ungureanu, Cornel, *Alexandru George și vremea jurnalelor*, O, 1998
- Ungureanu, Dumitru. „Cenușa unei greșeli. In memoria lui Alexandru George”, „Litere”, anul XIII, nr. 11-12(152-153), noiembrie-decembrie 2012, p. 45-46
- http://www.bibliotheca.ro/reviste/litere/nr_1_2005/litere_nr_1_2005.php
- http://www.bibliotheca.ro/reviste/litere/nr_10_2004/litere_nr_10_2004.php
- http://www.bibliotheca.ro/reviste/litere/nr_11_12_2004/litere_nr_11_12_2004.php
- http://www.bibliotheca.ro/reviste/litere/nr_2_2004/litere_2_2004.php
- http://www.bibliotheca.ro/reviste/litere/nr_2_2005/litere_nr_2_2005.php
- http://www.bibliotheca.ro/reviste/litere/nr_3_2004/litere_3_2004.php
- http://www.bibliotheca.ro/reviste/litere/nr_3_2005/litere_nr_3_2005.php
- http://www.bibliotheca.ro/reviste/litere/nr_4_2005/litere_nr_4_2005.php
- http://www.bibliotheca.ro/reviste/litere/nr_4_5_2004/litere_nr4_5_2004.php
- http://www.bibliotheca.ro/reviste/litere/nr_5_2005/litere_nr_5_2005.php
- http://www.bibliotheca.ro/reviste/litere/nr_6_2004/litere_nr_6_2004.php
- http://www.bibliotheca.ro/reviste/litere/nr_7_2004/litere_nr_7_2004.php
- http://www.bibliotheca.ro/reviste/litere/nr_8_9_2004/litere_nr_8_9_2004.php